

Szerkesztőség és kádóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. útoraktára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő h. tköznapokon délelőtti
9-11 óra között,
Solonya, Nester-utca 325. sz. a.
hol minden délután alkalható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen is küldendők.
Kéziratok vissza nem datnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI AR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr
Nyílt-térre 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizet.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, diós-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuaszoói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és ezen ágóthai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube F. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

22-ik szám.

Brassó, Csütörtök, február 23-án.

IV. évfolyam 1888.

Kultur-szövetség.

A zemplénmegyei közművelődési egyesü-
let körlevelet intézett az összes közművelődési
egyesületekhez azoknak szövetkezésd, illetőleg
egyesülése tárgyában Budapest központtal.

Ez azon eszme, mely a múlt évben Bu-
dapesten tartott és oly szerencsétlen véget ért
kultur-kongresszust életbe hívta s ez által meg-
teremtett egy intézményt, a mely nemcsak fő-
lősleges, hanem egyenesen káros is, mert könny-
nyen megbéníthatja az egyes egyesületek mű-
ködését.

A kongresszus egy főlősleges valami, a
melybe az erdélyrészek annak idején belemen-
tek, mert kényszerhelyzetben voltak s erkölcsi
kötelességek volt viszonzni a kongresszus azon
— végeredményében — loyaltását, hogy el-
lenzésök miatt elejtette a szövetséget, melybe
az Emke. különben amugy sem ment volna
bele. Kénytelenek voltak elfogadni, mert el-
végre is számolniok kellett egy létező rosszal
s minthogy a kongresszus így is meglett vol-
na és meglesz, sokkal eszélyesebb volt tanács-
kozni velök — mint engedni nélkülünk, de
rólunk.

Mi célja van a kultur-kongresszusnak?
Azt mondják: érintkezési pontokat találni a
különböző egyesületek között és egységes mű-
ködési tervezeteket megállapítani.

Az első főlősleges, mert tényleg már úgy
is megvan s különben is az illető egyesületek
elnökségeinek ügye; a második épenséggel le-
hetetlen. Egységes működés lehetséges ott, a
hol egységesek a viszonyok. De a jelen eset-
ben mások a fővárosi iskolaegylet, a zemplén-
megyei, beregmegei közművelődési-, orsovai
magyar nyelvterjesztő egyesület és mások az
E. M. K. E. viszonyai. Ezeket pedig egy ka-
lap alá hozni vajmi nehéz volna. Az egységes
működésnek — eltekintve annak lehetetlenségétől —
természetszerű következménye a szö-
vetkezés, az egyesülés, úgy a mint azt a kör-
levelet kibocsátott zemplénmegyei közművelő-
dési egylet óhajtaná.

Erre pedig még kevésbbé van szükség.
— Igaz ugyan, hogy részünkről helytelennek
tartjuk az erőknél oly mérvű szétforgácsolta-
tását, mint az ma a kulturegyletekkel történik.
Egyenlő viszonyok alá eső vidékeknek három-

nég külön kulturegyletük van. Ez pedig nem
lehet helyes. A kulturmozgalmat megyék szűk
határai közé szorítani ellibázott dolog s abban
igaza lehet a zemplénmegyei közművelődési
egyletnek, hogy nagyon furcsa dolog, ha egy
és ugyanazon viszonyok között működő egy-
letek között nem létesíthető egységes működés.
— Részünkről azt hisszük, hogy az egész kul-
turmozgalomra legüdvösebb volna, ha a sok
apróbb, elenyésző csekély anyagi erővel ren-
delkező egylet egybeolvadna s pedig az ország
földrajzi felosztása szerint. A mint alakult külön
erdélyrészi, úgy kellene alakulnia külön dunán-
innen, dunántúli, tiszáninnen s tiszántúli köz-
művelődési egyesületeknek, mely esetben ter-
mészetesen az ezek keretében lévő kisebb s
más hasonló egyletek megszűnnének, illetve
a nagy egyesületbe beolvadnának, minthogy
máskülönbén nincs létjogosultságuk, a mint
nincs az E. M. K. E. mellett a külön székely-
egyletnek sem.

Ez — szerintünk — az egyetlen egészsé-
ges alap, melyre a szervezetet fektetni lehetne.
De kérdezzük meg a különböző magyarországi
egyesületeket: hajlandók-e vagyonuk, önálló
működésük feláldozásával szövetkezni, hogy
nagy költséggel teremtsenek Budapesten egy
bureaut, a mely onnan osztogassa azután a
parancsokat, rendeleteket, a nélkül, hogy a
viszonyokat ismerné? Mert hogy a szövetkezet
elvégre csak a vagyonközösséget eredményezné,
az természetes, mert máskülönbén a szövetke-
zés csak illuzoris.

De eltekintve ettől is, vajjon várható-e
egységes működés egy Budapesten székelő
központtól, mely sem az ország különböző he-
lyeinek viszonyait, sem személyeit nem ismeri?
— Nem tudná-e a zemplénmegyei kulturegy-
let, hogy az Emke. ereje s hatalma épen a
viszonyok és személyek ismeretében fekszik?
Vajjon megtörténne-e a centralizáció mellett
az, mi ma az Emke.-nél havonként történik,
hogy kis hazarészünk minden vidékéről sereg-
lenek össze a kulturmozgalom irányadóbb fér-
fia, nem kímélve sem fáradságot, sem anyagi
áldozatot, hogy önmaguk intézzék sorsukat?

Aligha. Már pedig abban a perczben,
melyben az érdeklődés az arra hivatott egyé-
nekben csökken: a további erőteljes működés
lehetetlen.

Ezt a tartva szem előtt, az Emke. sem-
minemű szövetségbe belemenni nem fog. A
kongresszust, mint immár elkerülhetetlen ros-
szat, nem fogja ellenezni, sőt talán épen maga
fogja meghívni; de szövetségről még csak nem
is akar hallani. Ám kárhoztassák ezért a töb-
bien, inkább fogja elviselni ezt, semmint ön-
kormányzatát feláldozni egy halva született
gyermeknek.

Az Emke. független akar maradni, nem
számítva az államra, hanem ellenkezőleg misz-
sziójában támogatni akarva az államot, hogy
a kettő karöltve járva: mentse meg népben s
vagyonban az erdélyi részekben azt, a mi még
megmenthető. Ebben a törekvésében bizvást
támogatni fogja az egész erdélyrészi magyar-
ság, mert hisz ma az Emke. már maga az
erdélyrészi magyarság.

Belföld.

Brassó, febr. 22. (Magyarország hadjuttaléka.)
A honvédelmi miniszternek az ország köztörvényható-
ságaihoz intézett körrendelete szerint a magyar korona
országaihoz 39.552 főnyi ujonczjuttalékot és 3655 fő-
nyi póttartaléki juttalékot kell kiállítani, melyből Ma-
gyarországra 34.753 ujoncz és 3475 póttartalékos,
Horvát-Szlavonországra 4762 ujoncz és 476 póttarta-
lékos, Fiume városra és területére pedig 35 ujoncz és
4 póttartalékos esik.

Brassó, febr. 22. (Országgyűlés.) A képviselő-
ház f. hó 20-iki ülése rövid volt. Az Olaszországgal
kötött szerződés végszövegezésében is elfogadtatván,
a f. évi költségvetési törvényjavaslat került tárgyalás
alá, melyet Hegedüs Sándor előadó röviden indokolt.
Utána az ellenzék soraiból Királyi Pál, majd Törs
Kálmán, szintén rövid szavakban, a bizalmatlanság ál-
táspontjáról szóltak a törvényjavaslat ellen. Észrevé-
teleikre Tisza Kálmán adta meg a választ, utalva
egyebek közt arra, mily igaztalan az ellenzék ama
vádja, mintha a költségvetés mérlege romlott volna,
hotott ennek éppen ellenkezője az igaz.

Erre a budget-törvényjavaslat névszerinti sza-
vazás nélkül, nagy többséggel úgy általánosságban,
mint részleteiben elfogadtatott.

Legközelebbi ülés ma lesz, mikorra az állat-
egészségügyi javaslaton tett förendi módosítások, a
tenger alatti kabelekre vonatkozó törvényjavaslatok s
a Romániával kötött határrendezési egyezmény tüzet-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A nő hivatása a család háztartásában és műveltségének fogalma.
(Folytatás.)

Az előadó, hogy a műveltség fogalmához jusson,
a szépnél fogalmából indul ki. S mi a szép? Ki ne
érezné a szépet? Egy szép természeti kép, szép zene-
darab, szép festmény, vagy szép szobor, avagy végül,
mit tán első sorban illetet volna mondanom, egy szép
nő, mindannyi egy és ugyanazon gyönyörködtető ér-
zést kelti fel bennünk, melyet tán azzal fejezhetünk
ki legjobban, hogy megfellelkezve a külvilágról s él-
tünk ezer apró bajáról, oly érzés fog el, mintha most
semmi rossz nem érhetne bennünket. — A meglege-
des gyönyöre tölt el, a mig hatása alatt állunk.

De mi a szép? Ez oly probléma, melylyel eddig
nem birkózott meg egy esztetikus sem. Egyszerű ará-
nyok a mértékben, ezeket mondják a szép tulajdon-
ságainak, de ezzel nincs kimerítve a szép lényege!

A reális szépet sem vagyunk képesek felfogni,
mennyivel magasabban áll ennél az ideális szép, a
szép lélek s ezt azzá teszi, mit műveltségnek ne-
vezünk.

De ha az előadó ily nehéz problémával szemben
adós is marad annak fogalmával: mi a műveltség, mégis-
megismertet bennünket annak kellekeivel, teszi ugyan-

azt, mit az esztetikusok tesznek a széppel; elmondja,
mily vonásokat találnak fel benne mindég.

Összhangot és arányt kell feltalálnunk itt is.

S miben nyilvánuljon ez?

Egy végtelen nagy világban élünk, melynek egyik
porszeme: földünk, végzi futását a nap körül, s alkotja
az idő mértékét szolgáltató éveket, forog saját tenge-
lye körül s egy körülforgás idejét napnak neveztük.
Napokat, éveket élünk a mindenségben, mint a földün-
ket évszázadok óta lakó s a mai állapotig fejlődött
emberiségnek tagjai, mint egy ország polgárai. Mind-
megannyi felsőbbrendű alkotója a nagy mindenségnek,
e makrokosmosznak befolyással van énünkre, alá kell
magunkat rendelnünk megmásíthatlan törvényeinek. S
e végtelen mindenséggel szemben áll az „én“, mely
ez egészet a maga szempontjából nézve, magát érzi
a központnak.

Nekem világít a nap, számomra kelnek és nyu-
gosznak a csillagok, az „én“ lelkem gyönyörűségére
verte meg Themistokles Marathonnál a persákat, fe-
dezte fel Newton a nehézségi erő törvényeit, írta
Homeros, Shakespere, Arany és Petőfi halhatatlan
műveit.

A végtelen makrokosmosban itt áll egy kis világ
egy mikrokosmos az én s ennek kiegészítő részeikép
a család többi tagja.

E kettő között kell az arányosságot, az összhang-
got helyreállítani.

E vastörvények szerint forgó mindenség köze-
pette áll a kis család, érzékei összekötik a minden-
séggel, lát és hall, tapasztalatokat szerez, fogalmakat
alkot magának, egyes dolgokról s a mindenségről.

Mennél helyesebb lesz a kép, melyet a nagy vi-
lágról alkotott magának, annál könnyebben fogja meg-
találni saját helyét, hivatását e végtelen környezetben,
melyben élni hivatva van. A dolog igen nehéz, mert
érzékeink nem magát a dolgot, de csupán annak ké-
pét tükrözik vissza agyunkban, mely e képből követ-
keztetés útján alkotja meg a fogalmat. S mi bizony-
talan életünk! Érzékeink is csalnak; valamit látni, hal-
lani vélt, mit nem látott nem hallott?

Sítéletünk? Ki tudja ítélete alapján megmondani:
hány lépés hosszú a Nagy-utca, avagy mily nehéz
egy pár könyv, melyet kezében visz, pedig amazon
ezerszer ment végig, ez pedig kezén nyugszik, érzi
súlyát.

Az érzékeink által nyert benyomások alapján he-
lyes következtést vonni, józanul ítélni, nehéz dolog.

S ezt kell tenni a nőnek, hogy a maga kis vi-
lága számára megtalálja a kelő helyet a nagy világ-
ban, hogy amannak rendezésében megtalálja a kellő
arányokat, hogy a kettő között létesítse a kellő össz-
hangot.

pentru Școală - BCC City Napoca.

tek ki napirendre. Ez utóbbi azonban a miniszterelnök nyilatkozata szerint a mai üléstől vissza fog küldetni a közigazgatási bizottsághoz egynémely helynevek kiigazítása végett.

Brassó. febr. 22. (Kálnoky gróf.) Király ő felsége f. hó 21-én egy óráig tartott magánkihallgatáson fogadta gr. Kálnoky külügyminisztert, a ki előterjesztést tett ő felségének a bolgár kérdésben. Később konferált Tisza miniszterelnökkel, majd d. u. ismét fogadtatott ő felsége által. A külügyminiszter még az nap este visszautazott Bécsbe.

A bolgár bonyodalom.

Brassó, február 22.

A „Polit. Corresp.” Londonból és Rómából azt az egybehangzó tudósítást kapta, hogy Oroszország részéről a bolgár kérdésben javaslatot várnak, mely szerint a hatalmak együttesen kijelentenék a portánál, hogy Coburg hercegnek Bulgáriában való maradását törvénytelennek tartják. Oroszország kényszer-intézkedéseket nem hoz javaslatba.

A „Neue Freie Presse” jelentése szerint Oroszország ezelőtt három nappal tette meg a francia kormánytól a Bulgáriára vonatkozó javaslatát. Francia részről már meg is adták rá a választ. A francia kormány e szerint mindenben hozzájárul Oroszország javaslatához, melyeket a következőkben lehet összefoglalni:

Nyilatkoztassák ki a berlini szerződést aláírt hatalmak, hogy Coburg Ferdinand herceg uralma a berlini szerződés rendelkezéseinek meg nem felel s annak szövegszerű szövegével ellentétben áll. Coburg Ferdinand herceg bulgáriai tartózkodása ennél fogva a nagyhatalmak véleménye szerint törvénytelen.

Oroszország reméli, hogy ez a nyilatkozat magában véve is elegendő lesz a helyzet tisztázására és arra, hogy Coburg Ferdinand herceg bulgáriai helyzete lehetetlenné tétessék. Ha mindennek dacára az orosz kormány várakozása ellenére Coburg herceg ellenszegülne: Oroszország nem helyez kihatásba a maga részéről semminemű materialis interventiót, hanem kívánni fogja, hogy a signatarius hatalmak bizsak meg a szultánt, hogy Európa akaratát juttassa érvényre.

Oroszországban meg vannak győződve, hogy Németország föltétlenül hozzájárul a javaslatokhoz. Az osztrák-magyar monarchia és Olaszország még nem nyilatkoztak, de azt hiszik, hogy Ausztria-Magyarország Coburg Ferdinand herceg letétele előtt követelni fogja, hogy a hatalmak egyezzenek meg a megüresedő bolgár trón letöltésére nézve, továbbá állapodjanak meg úgy az erkölcsi, mind pedig az anyagi eszközök tekintetében, a melyek által Európa akaratát érvényesítendő lenne. Azt hiszik továbbá, hogy Anglia és Olaszország osztják az osztrák-magyar kormány ebbeli nézeteit. Valószínű, hogy mindaddig, míg három nagyhatalommal más három nagyhatalom áll szemben, a szultán nem tesz semmit. De orosz részről abban a meggyőződésben élnek, hogy Bismarck herceg fáradozásainak sikerülni fog a nagyhatalmak megegyezését kieszközölni.

Minden ellenmondás dacára bizonyos, miszerint Anglia és az osztrák-magyar monarchia közt körübelől egy évvel ezelőtt megegyezés jött létre, melynek határozatai Angliát nem kötik ugyan le valami rendkívüli mértékben, de háborus eshetőségekre a megállapodás igen nagy értékű rendelkezéseket tartalmaz.

Román lapszemle.

— A „Gazeta” s a nemzeti szolidaritás. A „Tribuna” három milliója. —

„Éves közben jó meg az étvágy”, mondja a francia példabeszéd s nekünk is ez jutott eszünkbe, midőn a „Gaz.” idei 24. sz. vezércikkét végig futottuk. Miről is lehetne szó, ha nem a karánsebesi nagy diadalról! Megválasztották ott a mult őszi képviselőnek Doda generálist; a katonai fegyelem még nem aludt ki teljesen a volt határőrökből s örültek, hogy a politikai téren is vezérökül tekinthetik. — Eddig nincs semmi baj. Azonban a generális ur nagy dologban törte a fejét. Képviselő is akart lenni s nem is. Az efféle „nesze semmi, fogd meg jól”, okos emberek között nem járja. Doda készt és helyette más választott a kerület e hó 8-án egyhangulag, mert ellenjelölt nem is volt. Ez is rendesen, helyesen történt. Popovics Mihály orsovai gör. kath. esperes lett képviselő, ki felmegy Budapestre s annak módja szerint elfoglalja az országházban helyét. — Ha úgy tenne, mint Doda tett, ő is épen úgy fogna járni, mint előde s Karánsebesen ismét választás lenne. Ennyi zaklatásnak azonban aligha kiteszi választóit.

A „Gazeta” azen választásról vezércikkében, ujjong örömeiben, hogy olyan szép egyetértéssel ment

végbe. Nem rontjuk el örömet, hiszen könnyű ott egyhangulag választani, a hol nincs ellenjelölt. Az országos pártok oda se hederítettek s így a volt határőrök kedvükre éltethették jelöltjüket.

A Gazetát ez neki tüzelte nagy dolgok pengetésére. Így kellene tenni a többi románoknak is a választókerületekben s akkor meg lehetne szerezni a nemzeti és politikai jogokat! Ugyan ugy-e? De hol van még olyan választókerület, a melyben csak a tisztán román választók vannak? Hol fordul elő az, hogy az országos pártok összedugják kezeiket, holott ők is állhatnak képviselőjelöltet? Sehol.

Azonban még az sem elég a Gazetának, hogy az ismert három országban — u. m. Ungaria, Banatus Ardealuban — tömörüljenek a románok a nemzeti és politikai jogok érdekében, még ennél is többre kerekedett étvágya. Solidaritásba kellene állani a nemzetiségeknek oly célból, hogy nagyobb dolgokat vihassanak ki. A ruthén, tót, szerb, román s talán még a szász, a német s mit tudjuk mi, hogy még kik, kezlet kellene, hogy fogjanak igen természetesen a magyarok ellen. Akkor lenne választás és cifra parlament Budapesten!

Igy jött meg a Gazetának is irásközben nagy dolgokra az ő ábrándos terve, melyre ezt mondja egy másik példabeszéd: Szived megjárja, de eszed rövid.

A „Tribuna” el van fanyalodva, hogy ebben az országban semmi sem megy a tribunisták kedve szerint. Ha külügyi kérdésekről van szó, ki kérdezi meg őket, hogy ők minő véleményben vannak, ők elég ha vér- és pénzázdozatot hoznak, ha valamely intézet helyébe mást állítanak, őket nem kérdezik meg, nekik csak meg kell hajolniuk a mások által hozott törvények előtt s tisztelni kell a végrehajtással megbízottakat. Ha új adót hoznak be, nem kérdezi őket, hogy megbírnák-e azokat. Ha a kormány, vagy valamelyik általa letesített hatóság megsérti a törvényt, nincs szó lásszabadságuk, nekik csak a megadás jutott.

Igy megy a kesergés, melynek vége az, hogy három millió román mégis többet érdemelne. A „Tribuna” mindig 3 millió ember nevében szokta szórni szóvirágait s ebből egyet sem enged át kollégái, a „Gazeta”, „Telegraful” s „Luminatorulu”-nak. Hogy azok aztán kiknek érdekeiért nyomtatnak, erre ők feleljenek, mert ő azért „Tribuna”, hogy őt respektálják, de ő senkit.

Az anyakönyvek magyarosítása sincs inyére. De mi is lehetne neki inyére, a mi magyar ebben az országban? Ahon van a vámkérdés! Ez már inyére van. Már most ő is szeretné, ha a vámháborúnak vége szakadna. Azért biztatja a nációt, hogy szólaljon fel már valahára, főleg itt a Kárpátok alatt, hogy kösse meg a magyar kormány a szomszédal a vám-szövetség-t.

„Óhajandó, hogy ne legyen ez az ügy mindig csak remény s főleg reménysugár, hanem való-ág.” Nagyobb dolog ez a Tribunánál, mint a magyar nyelvnek itt-ott való tanítása s ezt mi tökéletesen elhiszük neki, hogy a magyar nyelv szálka az ő szemében, melyet mi onnan ki nem huzhatunk. Hanem ő tribunistasága elvégre a vámügyben is odaát kacsingat s nem ennek a hazának ügyét hordozza szíven. Szerinte Román ának nincs (?) olyan nagy szüksége a vám-szerződésre, mert ezt a háborus időt arra használja fel, hogy megveti alapját odaát a nemzeti iparnak s másfelől hátunkon át jó üzletet csinál Német-, Francia-, Olasz- és Angolországokkal.

Nekünk kell tehát azon lennünk, hogy létrejöjjon a szerződés. Tehát a magyarhoni románok sürgessék a magyar kormányt a szerződés megkötésére. Így már meg is lesz. (A holdban! Szerk.)

Czenkalji.

Közgyűlés.*)

Folyó hó 19-én tartotta a brassói első takarékos és önszegélyző szövetkezet ez évi közgyűlését a városi tanácsház nagy termében számos tag jelenlétében. A gyűlést Nagy István igazgató nyitotta meg, melyben örömmel jelezte a szövetkezet mult évi gyarapodását. Ezután Mayer József kir. tanácsos korelnökké, Mally Nándor tanár jegyzővé választatván, Moringer Károly olvasta fel évi jelentését, mely öröndetes tudomásul vétetvén, Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő indítványára a közgyűlés Moringer Károly könyvvezetőnek egyhangulag elismerést szavazott.

Piblinger Ede pénzüros az 1888. évi költségvetést terjesztette elő, melynél Koós Ferencz kir. tanf. indítványozta, miszerint a f. évi költségvetésbe vétesék fel bármi kevés összeg a brassói szegény gyermekeket segélyző egylet részére, mit dr. Weisz Ignác ügyvéd ellenezvén, indítványára kimondatott, hogy a segély nem vétetik fel a költségvetésbe, hanem az

igazgatóság humanus érzületére bízatik, miszerint év végével tetszés szerinti összeget hozzon javaslatba az említett célra. Ebbe Koós Ferencz iudtványozó is belenyugodván, indítványát visszavonta.

Végül Koós Ferencz indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak a mult évi önzetlen, hazafias munkásságáért egyhangulag meleg köszönetet szavazott, a mit valóban meg is érdemelt, eltekintve, hogy ez alig három éves brassói magyar pénztintézet, az igazgatóságnak eléggé nem méltányolható fáradozása következtében a mult 1887-ik évben közel háromszázezer forint forgalmat mutatott ki.

Ime, hogyan lesz cseppekből a nagy folyó! Brassói magyar polgártársaink figyelmébe nem ajánlhatjuk eléggé e magyar pénztintézetet.

A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Verzár Lukács és Koós Ferencz küldettek ki, mely után Mayer József korelnök meleg szavakban megköszönvén a tagoknak e pénztintézet iránti érdeklődését, a gyűlést bezárta.

A gyűlés a korelnök és igazgatóság zajos éljenzése között a legjobb hangulatban oszlott szét, magával vivén azt a meggyőződést, hogy az első brassói takarékos és önszegélyző szövetkezet jövője a legjobb kezbe van letéve.

A tanári kör felolvasása.*)

A tanári kör mult vasárnapi felolvasó estélyén dr. Hoffmann Frigyes: Arany Toldiját s annak keletkezési történetét ismertette. Kik élvezetet vártak ez estétől, azt hiszszük nem csalódtak. Arany költészetének bűbája kit ne gyönyörködtetne, s az előadó egy-egy részletet oly megkapóan adott elő, hogy bizonyára nem volt a hallgatók között egy sem, kinek szíve hurjai meg ne rendültek volna.

Bevezetésében szépen jellemezte előadó Toldi ifjúsága keletkezésének korát, mely a nemzet újrábredésével ifjúságával esik össze. Behatóan ismertette azon indító okokat, melyek következménye volt, hogy ez első részt hét évvel később nem Toldi férfi-korának eposa, de Toldi estéje követelt, kiemelve kivált azt, ennek komor hangulata mennyire volt ismét összhangban az egész nemzet e korbéli lelki állapotával.

A felolvasásnak tudományos szempontból határozottan legérdekesebb része az volt, melyben azon nehézségeket fejtegette, melyek Aranyt a trilogia derek részének megírásában akadályozták. E célból ismertette Illosvay Toldi mondáját, melynek nyers alakját semmiképen költői egészszé alakítani nem tudta, a mi okozta, hogy a kétszer megkezdett munkát, melynek érdekes töredékeit a „Dallás időkben” birjuk, félbehagyta.

Arany ugyanis maga mondja, hogy eposának költői hitelét az képezi, hogy a benne feldolgozott elemek, ilyen vagy amolyan alakban a költészetben kell hogy már eleve meglegyenek. A mit a költő Illosvay Toldijában nem talált meg, az összekötő kapcsolatot, Toldi szerelmének lélektani kulcsát, azt részben Szigligeti „Rózsa” című drámájában, részben báró Kemény Zsigmond „Az özvegy és leánya” című regényében találta meg. Toldi hűségese kobzosának alakját pedig Kisfaludi Károly Tihamérjából veszi.

Szigligeti nyomán harczoltatja Toldit Kesziben Piroskáért idegen fegyverben, e lovagi vétke, s gyorsan fellobbant szerelme tragikus következményeit a Kemény regénye adta nyomon oldja meg s a kobzos bevonása által történeti háttér ad eposának, összekapcsolván azt az Anjouk kora legtragikusabb eseményeivel, melynek egyuttal békés megoldást ad azáltal, hogy a Zách nemzetség utolsó sarját Nagy Lajos visszafogadja kegyelmébe.

A felolvasásnak a közönséget leginkább meghatározó része határozottan Toldi szerelmének ismertetése, a kedves Piro-ska keservének ecsetelése volt. Ez élvezet árán a közönség szívesen bocsátotta meg, hogy a felolvasás mástól órát vett igénybe, mi a zsufolásig megtelt teremben, melyben a hőmérséklet idővel a forrpontig emelkedett nem volt épen csekélység.

A felolvasások, melyek, mint értesítünk, még csak három vasárnapra terveztetnek jövő vasárnaptól kezdve tekintettel a hosszabbodó napokra d. u. 5 óra helyett 6 órakor kezdődnek s a legközelebbin Binder Jenő főreáliskolai tanár fogja a nyelvek rokonságának vizsgálati módját ismertetni.

Rendőri visszapillantás az 1887. évre.

(Vége.)

A közegészségügyi reform-törekvéseknek rendkívüli akadályokkal kell megküzdenniök, melyek részben a lakosság nagy nyomor- és szegénységében részben pedig a bolgárszegi rész különös építési és talajviszony

HIRDETMÉNYEK.

Szám 43.—1888. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, miszerint az erzsébet-városi kir. törvényszéknek 1887. évi 5601. számú végrehajtást elrendelő és a medgyesi kir. járásbírósnak 1887. évi 5720. számú kiküldő végzése folytán *Reichel Anton* végrehajtató részére *Schwarz Károly* medgyesi lakos végrehajtást szenvedő ellen 227 frt tőke s járulékaik iránt kielégítésképen bíróság lefoglalt és 750 frtra becsült ingóságokra a medgyesi kir. járásbírósnak 1887. évi augusztus hó 30. napjától járó 6%-os kamatai s eddig összesen 22 frtban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében hivatalból a 711.—1887. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felül-foglaltatók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvénycikk 103. §-ára, az árverésnek *Medgyes* városában végrehajtást szenvedő kereskedésében leendő megtartására határnapul 1888. évi február hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt, 25 csomagban 50 tucsat abrosz a legtöbbet ígérő-

nek, az idézett t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért. — szükség esetén a becsáron alul is el fog-nak adatni.

Egyszersmind felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vé telárából a végrehajtató köveletését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvénycikk 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alólírt kiküldött végrehajtatonál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Medgyes, 1888. február 12.

Lang Róbert,
kir. bírósági végrehajtó.

[91] 1—1

Wetzel Ottó

mechanikus

speczialista a varrógépszakban
Brassó, széles-utca 540.

elvállal minden rendszerbeli varró-gép javítást, — valamint minden, a mechanikai szakba vágó más munkákat jutányos áron.

(81) 3—3

Előnyö alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

női divattermükben

(71) 4—*

BRASSÓ — FŐTÉR.

Menyasszonyi, séta- és házi ruhák (toilettek) a legújabb divat szerint készülnek. — Továbbá a raktár egy részét tartalmazó női divat gyapju és selyem ruhaszövetek fekete és minden színben, posztómaradékok, mosó satin és cretonok, ugyancsak női- és gyermek-felöltők, esőköpenyek és mantillek a tavaszi új bevásárlás folytán előnyös áron adatnak el.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Ugyanott egy gyakornok fölvetetik.

Háziasszonyok figyelmébe!

[36] 7—15

Minden magyar háztartásban

divattá vált már

a Lenck-kávé

használata,

s nemcsak azért mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében fölülmulja a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat.

Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben, s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje, mint magyar iparterméket.

Mintákat ingyen s bérmentve küld LENCK S. soproni gyára.

A gyár képviselője Brassóban: *Hedwig János* ur.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

Brassóban, a Nagy- s Czérna-utca sarkán

ajánlja a legnagyobb választéku butorokkal felszerelt

butorraktárát,

(437) 9—*

valamint műhelyét, mely minden e szakmába vágó munkákat gyorsan s jutányosan készít.

Ugyanitt díófa-furnírok is kaphatók.

Vérszegényeknek!!

VASAS PEPTON-CONSERV,

mely daczára annak, hogy dúsan tartalmazza a hatóanyagokat, jóízű s rendkívül erősítő csemegét képez.

Ajánlatik: a sápkór, a vérszegénység, migrain, rossz emésztés, álmatlanság, lankadság és ideges izgatottság ellen.

Naponta 2 darab veendő
Egy doboz ára 90 kr.

Vasas Phosphor-Pastilla.

VÉDJEGY

Rendkívül erősítő, kellemes ízű csukorka — angolkóros, görvélyes, vérszegény s általában gyenge gyermekeknek: az idegesség, bágyadság, álmatlanság, izzadás, valamint hangrészgörcs esetében.

Naponta 2 darab adatik be.

SCHUTZMARKE

SCHUTZMARKE

Egy kis doboz ára 10 pastillával 50 kr. — Nagy doboz 20 pastillával 90 kr.

Kapható gyógyszer-tárakban és a feitalálónál:

Hazslinszky Károly gyógyszerész, Budapest, VIII., Sándor-tér 3. sz.

Kísérletezések kitűnő eredményekkel tettek dr. Bókay János, dr. Torday Ferencz egyet. m.-tanár urak által és több gyógyintézetben, melyekről általános elismerő bizonyítványok állítottak ki. Ezen gyógyszerek hivatalosan megvizsgáltattak és védjeggyel láttattak el.

[89] 1—8

PSEPHOFER J.

(18) 5 - 12

gyógyszertára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok,

ezelőtt »egyetemes labdacok«, mely nevet teljes joggal megérdemlik, mert kevés betegség létezik, melyben ezen labdacok csodálatos hatásukat ne mutották volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, ezen labdacok által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdacossal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó tekercs 1 frt 5 kr.; bérmentetlen utánvéttel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekercs labdac 1 frt 25 kr., — 2 tekercs 2 frt 30 kr., — 3 tekercs 3 frt 35 kr., — 4 tekercs 4 frt 40 kr., — 5 tekercs 5 frt 20 kr., — 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány:

Leongang, 1883. május 15.

Tisztelt uram! Labdaccai valóban csodákat művelnek; nem olyanok, mint más feldicsért szerek, hanem valóban csaknem minden bajban segítenek. — Husvétra kapott labdacsaimból igen sokat barátaim és ismerőseimnek adtam, a kiknél mind segített s még magas koru személyeknél is különböző bajoknál és sérüléseknél; s ha ezek nem is gyógyultak meg egészen, de igen nagy javulást érezvén, e labdacsokat tovább kívánják használni. Legyen szives tehát és küldjön újból 5 tekercsessel; köszönetet mondván a magam és társaim nevében, kik szerencsések valánk az ön labdaccai által egészségünket ismét visszanyerni.

Deutinger Márton.

Bécs-Szent-György, 1882. febr. 16.

Tekintetes ur! Nem tudok elég hálás lenni az ön labdaccai iránt, a melyek nőmet Isten után meggyógyították miserere bajából, melyben éveken keresztül szenvedtem. Néha most is kell neki bevinni e labdacsokból,

de egészsége annyira helyreállt, hogy ifjui frissességgel végzi házi teendőit. Köszönetemet használja fel a szenvedők javára s egyszersmind 2 tekercs labdacot és két darab chinai szappant. — Különös tisztelettel

Novák Alajos, műkertész.

Bécs, 1881. február 20.

Tisztelt uram! Feltéve, hogy az ön gyógyszerei mind oly kitűnők, mint az ön híres fagybalsama, mely családomban több idült fagydagagnak gyorsan végére járt, elhatároztam magamban — daczára bizalmatlanságomnak az »universalis« szerek iránt — az ön vértisztító labdacsohoz fordulni s ezen golyócskák segítségével bombázni régi hámrhoidális bajomat. Meg kell valanom tehát önnek, hogy ezen régi szenvedésemtől, a labdacok négy heti használata után megmenekedtem. Ajánlani fogom azt ismerőseim körében. Nincs ellenem, ha e leveletem — aláírás nélkül — nyilvánosságra hozza.

Tisztelettel C. v. T.

Fagy-balsam, Pserhofer J.-tól, évek óta elismervé mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy tévely ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Golyva-balsam, Biztos szer a golyva és másféle nyakdagagnak ellen. — Egy üvegse ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essencia, »Prágai cseppek« megromtás és mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő háziszser. Egy üvegse 20 kr.

Spitzwegerich-szőrp, ismert kitűnő háziszser katarrhus, rekedtség és köhögés ellen. Egy üveg ára 50 kr., 2 üveg bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr.

Amerikai köszvény kenőcs, legjobb szervényes és csúzos bajokban, tagzsúgzatás, ischias, fülzúgató stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Havasí növény-liquor, Bernhard W. O.-tól, Lindauból, mindennemű gyomorbántalmak ellen. Egy üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól, évek óta orvosok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismervé. Egy csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Szemviz, dr. Romershausen-től a látóképesség megtartására és erősítésére. Egy üveg 2 frt 50 kr. fél üveg 1.50

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, ütési és szurási sebekre s mindenféle mérges dagagnakra, idült és időnként megújuló lábsebekre, pokolvarra, gyuladással, fájdalmas dagagnakra, gyuladással emlékre, elfagyott és köszvényes tagokra s hasonló bajoknál ajánlatos. Egy tévely 50 kr., bérmentve 75 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást s a kellemetlen szagot. 1 doboz 50 kr., bérment. 75 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-tól, kitűnő háziszser a megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs és gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Sósórszesz, vagy Ferenczpálinka, — sós v. sótalan. Egy üveg 60 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegességek találhatók, a melyek Ausztria-Magyarország hírlapjaiban közölletnek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszerezhetnek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbe kerül, mint utánvéttel.

Postai megrendelések a leggyorsabban teljesíttetnek, a pénz előleges beküldése ellenében, vagy pedig utánvételt mellélt.

• A legtöbb ezen különlegességekből kapható Kolozsvárt: Székely Miklós, Wolf János és dr. Ember Bogdán gyógyszerész uraknál. •